

Jan G. Mossige

Leder

Hvor er det blitt av mobberne?

Med ujevne mellomrom er mobbing gjenstand for mediernes oppmerksomhet. Mange triste historier ser dagens lys, men det fremkommer lite som kan bidra til en løsning av problemet.

Ofte er det elever som opptrer som henholdsvis offer og overgriper.

Dette er forunderlig; Norge har faktisk verdens beste anti-mobbelov som en sentral del av opplæringsloven: § 9a-3 bør være velkjent for alle som har noen som helst befattning med skolen. Det er faktisk slik at alle skoleansatte – uansett hvilken funksjon de har på skolen – har en plikt til å stanse mobbing. Og da er det en selvfølge at de har kjennskap både til den aktuelle paragrafen – og gjerne til hele kapittel 9a i opplæringsloven. Også elevene selv og deres foreldre bør ha inngående kjennskap til denne delen av opplæringsloven siden skolene har en spesiell opplysningsplikt i forhold til kapittel 9a. Skolen skal med andre ord gjøre sitt ytterste for å forsikre seg om at skoleansatte, elever og foresatte kjenner det omtalte kapittelet – og ikke minst hvordan det skal forvaltes. For hvis et lovverk ikke forvaltes på en korrekt måte, er det helt uten betydning.

Mangelfull – eller direkte fraværende – forvaltning av § 9a-3 er et sentralt punkt i Djupe-dalutvalgets innstilling. Dette er naturligvis et godt og riktig poeng. Utvalget går nok litt langt når det fremmer forslag om at Fylkesmannen ikke lenger skal være ankeinstans, men at denne funksjonen skal overtas av Barneombudet. Det kan ikke være tvil om at fylkesmennene har både kompetanse og kapasitet til å utføre denne jobben. Det er samtidig noe forunderlig at det samme utvalget foreslår at Barneombudet skal forvandles fra et rådgivende organ til en forvaltningsinstans.

Det burde være mulig å håndtere mobbeproblemet enkelt og korrekt ved å forvalte den aktuelle paragrafen i opplæringsloven riktig. Og det burde la seg gjøre for fylkesmannen å sørge for at skolene følger loven gjennom det tilsynet som utdanningsdirektøren utøver regelmessig. Tilsynet burde dessuten holde et øye med om skolene har nedsatt skolemiljøutvalg i henhold til opplæringslovens §§ 11-1a og 11-5a. Dette utvalget, der flertallet består av elever og foreldre, har som sin viktigste oppgave å bidra til at kapittel 9a følges opp. Det er imidlertid slik at mange skoler ikke har skolemiljøutvalg og dette kan få betydelige negative konsekvenser for elevenes lovfestede rett til ”...*eit godt fysisk og psykososialt miljø som fremjar helse, trivsel og læring*”.

Det bør vekke forundring blant mange at fylkesmennene nesten ikke får ankesaker som omfatter mobbing. Er det slik at mobbing ikke lenger finner sted i norske skoler – at mobberne rett og slett er forsvunnet? Eller er det slik at mobberne får lov til å opptre i det skjulte fordi skolene svikter elevene ved ikke å forvalte kapittel 9a slik de er pålagt?

Jan G. Mossige